

ผลสำรวจพฤติกรรมกรรมการชำระหนี้คนไทย จาก Payment Diary ปี 2566

Bi-monthly
PAYMENT INSIGHT

What's inside?

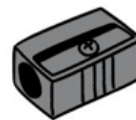
What: Payment Diary คืออะไร

Why: อิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการชำระหนี้

Now: พฤติกรรมการใช้เงินสด

Future: การชำระหนี้แห่งอนาคต

Editor's talk

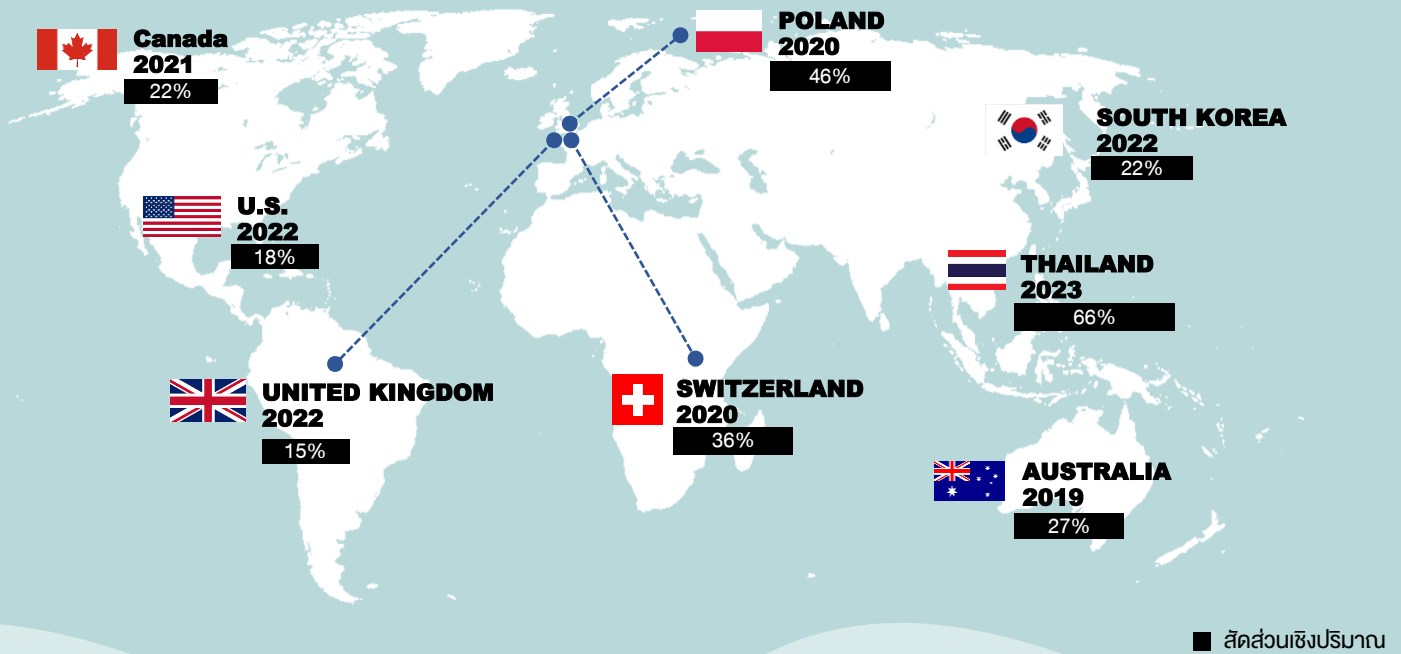
ธนาคารแห่งประเทศไทย ได้ทำการสำรวจพฤติกรรมกรรมการชำระหนี้ของประชาชนคนไทย ผ่านการบันทึกรายการชำระหนี้ หรือที่เรียกว่า Payment Diary และการสัมภาษณ์ เพื่อประเมินปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการชำระหนี้ ทั้งการใช้เงินสดและสื่ออิเล็กทรอนิกส์

ผลการสำรวจนี้ ทำให้เข้าใจพฤติกรรมกรรมการชำระหนี้เชิงลึกและการปรับตัวของคนไทยในการใช้ Digital Payment เพื่อเป็นประโยชน์ในการผลักดันนโยบายด้านการชำระหนี้ที่เหมาะสมสำหรับประชาชนแต่ละกลุ่ม

ฝ่ายนโยบายระบบการชำระหนี้และเทคโนโลยีทางการเงิน

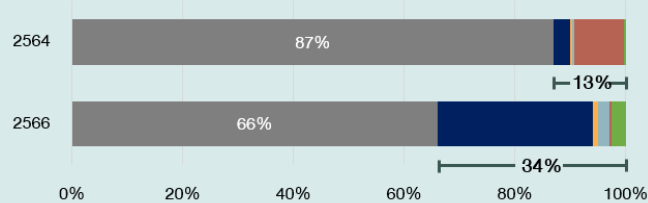
ผลสำรวจ Payment Diary ที่น่าสนใจ

ในกลุ่มประเทศที่ทำ Payment Diary สัดส่วนการใช้เงินสดของประเทศไทยยังคงสูงที่สุด

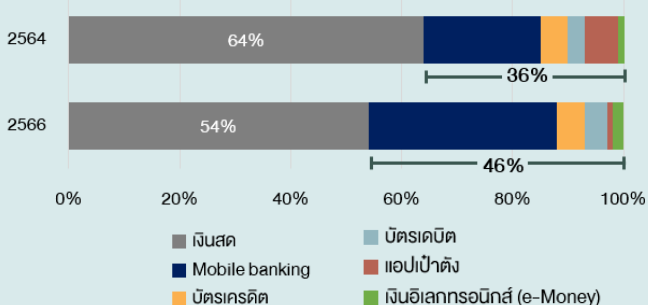

“ช่วง 2 ปี สัดส่วนการใช้ digital payment เพิ่มขึ้น
ช่องทาง Mobile banking ยังคงได้รับความนิยมสูงสุด”

สัดส่วนปริมาณธุรกรรมแยกตามช่องทาง

สัดส่วนมูลค่าธุรกรรมแยกตามช่องทาง

สัดส่วนการใช้สื่อ
ชำระเงิน (%)

ที่มา: Australia: 2019 Consumer Payments Survey, Canada: Methods of Payment Survey 2021, Euro area: Study on the payment attitudes of consumers in the euro area (SPACE) – 2022, Poland: Payment habits in Poland 2021, South Korea: 2021 Payment Method and Mobile Financial Service Usage Behavior Survey, Switzerland: Payment Methods Survey of Private Individuals 2022, Thailand: 2023 Payment Diary, United Kingdom: UK Payment Markets 2022, United States: 2023 Diary of Consumer Payment Choice

03

WHAT

Payment Diary คืออะไร

Payment Diary

คือ การศึกษาพฤติกรรมการชำระเงินเชิงลึกของประชาชน ผ่านการสัมภาษณ์ และบันทึกรายการชำระเงินประจำวัน โดยใช้ปัจจัยเชิงจิตวิทยาที่มีผลต่อการเลือกใช้สื่อชำระเงิน รวมถึงศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการปรับตัวของประชาชนในการใช้ digital payment

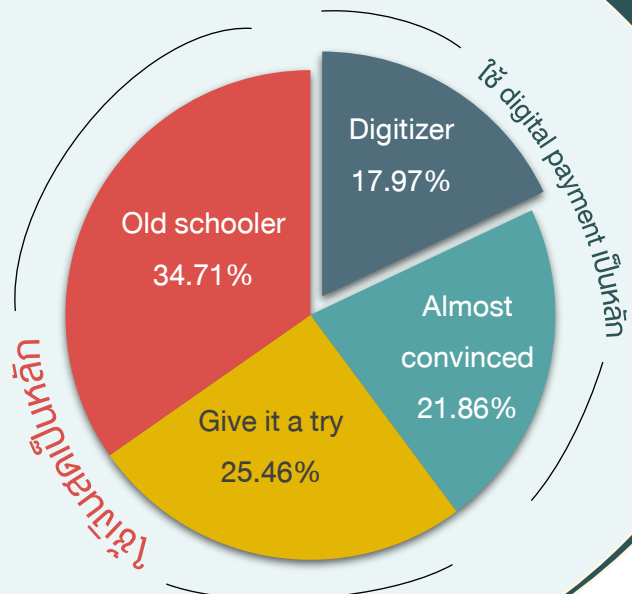
การจัดกลุ่มตามพฤติกรรมการใช้จ่าย

Digitizer คือกลุ่มที่ใช้แต่ digital payment หรือใช้ digital payment เป็นส่วนใหญ่ เฉลี่ย 57 ครั้ง/คน/เดือน

Almost convinced คือ กลุ่มที่มีการใช้ digital payment แต่ไม่มากเท่ากับกลุ่ม digitizer เฉลี่ย 33 ครั้ง / คน/เดือน

Give it a try คือ กลุ่มที่ขณะนี้ใช้ digital payment เฉลี่ยเพียง 18 ครั้ง/คน/เดือน และมีสัดส่วนการใช้เงินสดมากกว่า เฉลี่ย 47 ครั้ง/คน/เดือน

Old schooler คือ กลุ่มที่ใช้เงินสดเพียงอย่างเดียว หรือใช้เงินสดเป็นส่วนใหญ่ เฉลี่ย 56 ครั้ง/คน/เดือน

04

WHY

อิทธิพลต่อพฤติกรรมการชำระเงิน

ความแตกต่างของพฤติกรรมการชำระเงิน เกิดจากความต้องการในการเลือกซื้อชำระเงิน ขึ้นกับ 2 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านทัศนคติ (Attitude) และปัจจัยด้านสังคม-จิตวิทยา (Psychological factors)

ความต้องการในการชำระเงิน
(Payment Intention)

มีผลต่อ

พฤติกรรมการชำระเงิน
(Payment Behavior)

ปัจจัยที่สำคัญที่ส่งผลต่อความต้องการในการชำระเงิน เช่น การยอมรับของร้านค้า บุคคลรอบข้าง ความรู้สึกปลอดภัย ความคุ้นชิน และความสะดวกรวดเร็วยาก

ปัจจัยที่ทำให้คนเลือกใช้ digital payment ได้แก่

ความรวดเร็ว

ใช้งานง่าย/สะดวก

ใช้งานได้ทุกที่ ทุกเวลา

ปลอดภัย

ปัจจัยด้านการถือครองเงินสด

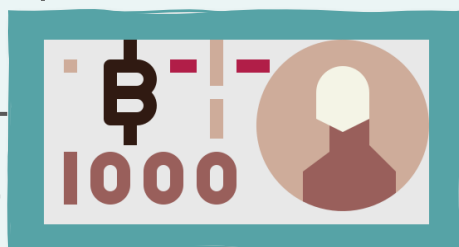
ประชาชนถือครองเงินสดต่อคน

IWศชาย เพศหญิง
ถือครองเงินสดใกล้เคียงกัน

ต่อวัน เฉลี่ย 2,122 บาท

วัยเริ่มต้นทำงาน (18-25 ปี) ถือครอง
เงินสดน้อยกว่าช่วงอายุอื่น โดยมี
มูลค่าเฉลี่ย 1,776 บาท

กลุ่มรายได้สูง ถือครองเงินสด
สูงกว่ากลุ่มอื่น

ประชาชนในพื้นที่กรุงเทพฯ และปริมณฑล
ถือครองเงินสดต่อวันสูงที่สุด

05

NOW

พฤติกรรมการใช้เงินสด

จากการสำรวจพบว่า เงินสดยังคงเป็นสื่อการชำระเงินหลักของคนไทย และการใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน มีการใช้จ่ายในหมวดอาหารและเครื่องดื่มที่ตลาดสด/ รถเข็น มากที่สุด โดยเฉพาะการใช้จ่ายเงินสดกับมูลค่าต่ำ มูลค่าการใช้จ่ายเฉลี่ยของเงินสดเท่ากับ 104 บาท/ คน/ ครั้ง

ธุรกรรมการชำระเงินด้วย
เงินสดยังคงมากที่สุด

เงินสด
66%

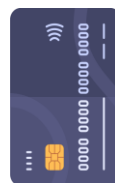
Mobile/ internet
banking
28%

E-wallet
2.5%

Debit card/
ATM
2%

Credit card
1%

เป่าตัง
0.5%

Credit card มักถูกใช้
สำหรับธุรกรรมมูลค่าสูงๆ

พฤติกรรมการกดเงินสดที่ ATM

- จำนวนเงินเฉลี่ยที่กด คือ 2,595 บาท
- จำนวนครั้งเฉลี่ยที่กดเงินสด ต่อเดือน คือ 3.7 ครั้ง
- คนส่วนใหญ่จะเดินทางไปกดเงินสด ที่ตู้ ATM ภายใน 5 กิโลเมตร โดยใช้ เวลาเดินทางเฉลี่ย 10.2 นาที

พฤติกรรมการซื้อขายสินค้าออนไลน์ด้วยเงินสด

64.7% จะจ่ายเงินเมื่อได้รับสินค้าแล้ว เหตุผลหลักเพราะกลัวโดนโกง

68% ของคนที่จ่ายเมื่อได้รับสินค้าจ่าย เป็นเงินสด (Cash on Delivery)

06

FUTURE

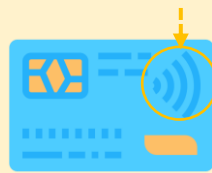
เทคโนโลยีการชำระเงินแห่งอนาคต

เทคโนโลยีที่ก้าวหน้าอย่างรวดเร็วมีผลต่อรูปแบบการชำระเงินที่เปลี่ยนแปลงไปในยุคดิจิทัล ในปัจจุบัน มีผู้ริเริ่มพัฒนารูปแบบการชำระเงินใหม่ๆ เช่น เทคโนโลยีไร้แคชเชียร์ (Cashierless Technology) และในอนาคต เราอาจได้เห็นรูปแบบการชำระเงินอีกหลากหลายรูปแบบที่มีความสะดวกสบาย ปลอดภัย สำหรับผู้ใช้งาน

Tap-and-Go

คือการชำระเงินแบบไร้สัมผัส โดยการแตะเพื่อจ่าย ซึ่งมีความรวดเร็ว ง่าย และปลอดภัย

มองหาสัญลักษณ์ Contactless

แตะเพื่อจ่ายบนอุปกรณ์ชำระเงิน

Amazon Go

คือ เทคโนโลยีไร้แคชเชียร์ ที่ถูกพัฒนาโดยบริษัท Amazon ซึ่งเป็นรายแรกที่เปิดตัวเทคโนโลยีการตรวจจับสินค้าบนชั้นวางอัตโนมัติ โดยเมื่อผู้ใช้บริการเลือกสินค้าเสร็จแล้ว สามารถเดินออกจากร้านค้าได้เลย ระบบจะทำการตัดเงินจากบัญชี Amazon โดยอัตโนมัติ

ข้อดี

- ไม่ต้องรอคิว
- ไม่ต้องรอเงินทอน
- ป้องกันการขโมยสินค้า

ปี 2561

1 เดินเข้าร้านค้า Amazon Go พร้อมโทรศัพท์มือถือที่มีแอปพลิเคชัน Amazon

2 เลือกสินค้าบนชั้นวาง

3 เดินออกจากร้านได้เลย ระบบจะตัดเงินจากบัญชี Amazon โดยอัตโนมัติ

Lotus's Pack & Go

คือ ร้านสะดวกซื้อที่ใช้เทคโนโลยีการหักเงินค่าชำระสินค้าได้อัตโนมัติ โดยศูนย์การค้า โลตัส พัฒนาร่วมกับบริษัท ทรู คอร์ปอเรชั่น ทดลองครั้งแรกอยู่ภายในศูนย์การค้า “โลตัส นอร์ธ ราชพฤกษ์”

ปี 2566

1 สแกน QR code จาก TrueMoney Wallet ณ ทางเข้าร้าน

2 เลือกสินค้าบนชั้นวาง

3 เดินผ่านทางออก ระบบจะหักเงินจาก TrueMoney Wallet โดยอัตโนมัติ

4 สแกน QR Code เพื่อรอรับอีเมลรับใบเสร็จจากโลตัส

